

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu Središnja biološka knjižnica

Grozdana Sirotić

Prirodoslovno-matematički fakultet,
Biološki odsjek, Središnja biološka knjižnica
e-mail: grozdana@lipa.botanic.hr

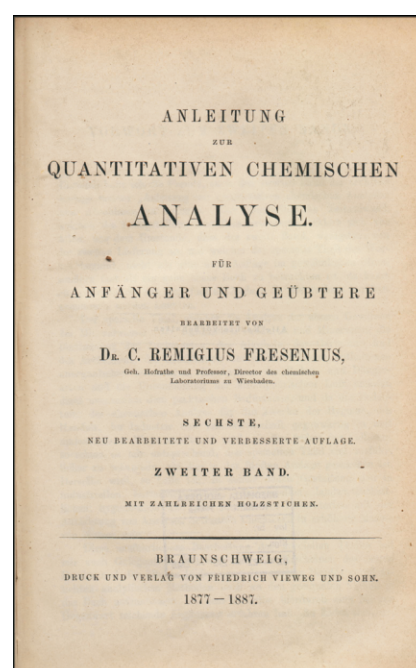
Središnja biološka knjižnica (SBK) od 1990. godine administrativno objedinjuje četiri zavodske knjižnice Biološkog odsjeka Prirodoslovno matematičkog fakulteta (Botanički zavod sa Botaničkim vrtom, Zoologijski zavod, Zavod za animalnu fiziologiju i Zavod za molekularnu biologiju). Od toga prve dvije imaju kontinuitet od 1875. godine, gotovo od samog nastanka Sveučilišta, dok su ostale novijeg datuma, nastale kada i njihovi zavodi.



Uz standarnu referentnu literaturu najveći dio fonda SBK sačinjavaju publikacije iz svih područja biologije, a djelomično i drugih prirodnih znanosti (osobito kemije, fizike, geologije, itd.). Knjižnica posjeduje ukupno oko 11 000 svezaka knjiga, a godišnje prima 200 naslova časopisa. Kao visokoškolska knjižnica otvorenog tipa, SBK je namijenjena ponajprije djelatnicima i studentima matičnog fakulteta, ali isto tako i korisnicima izvan ustanove koji se uslugama knjižnice koriste neposredno korištenjem fonda ili putem međubibliotečne razmjene.

Knjižnica Botaničkog zavoda je fondom najveća, a ujedno i matična lokacija Središnje biološke knjižnice. Osnovana je 1875. godine, a svojom građom obuhvaća područja mikrobiologije, biljne virologije, algologije, flore i vegetacije, geobotanike, fiziologije i ekologije bi-

lja. Dio fonda posvećen problematici zaštite ugroženih tipova staništa i biljnih svojiti pruža spektar informacija za različita ekološka istraživanja. Knjižnica posjeduje i zbirku knjiga i časopisa iz hortikulture problematike, vezane uz djelatnosti Botaničkog vrta u Zagrebu. Posebno vrijedan dio čini zbirka rukopisa i crteža hrvatskih botaničara te rijetki i zaštićeni primjerci starih knjiga, što otvara razne mogućnosti izučavanja povijesne znanstvene baštine, ne samo botanike, već i drugih prirodnih znanosti. Razmjenom za znanstveni časopis *Acta Botanica Croatica*, u izdanju Botaničkog zavoda, knjižnica nadopunjuje fond sa 140 naslova časopisa botaničkih i srodnih institucija iz cijelog svijeta. Neki od ključnih časopisa koje prima knjižnica su: *Systematic Botany*, *Taxon*, *Acta Oecologica*, *Hydrobiologia*, *Plant Biosystems*, *Plant Physiology and Biochemistry*, i dr.



Slika 1 – Dio zaštićenog fonda knjižnice Botaničkog zavoda

Knjižnica Zoologijskog zavoda postoji također od 1875. godine, a danas je smještena na Rooseveltovom trgu 6. Može biti posebno zanimljivo da se uz literaturu iz faunistike i zoogeografije velika pažnja posvećuje građi iz područja ekologije kopnenih biotopa, a napose ekologije voda i vodenih ekosustava. Korištenje spomenutog fonda, vezano uz istraživanja djelatnika Zavoda ali i stručnjaka drugih područja, nalazi praktičnu primjenu u svestranoj ekološkoj zaštiti okoliša te biološke i krajobrazne raznolikosti naše zemlje. Najznačajniji časopisi su: *Archiv für Hydrobiologie*, *International Review of Hydrobiology*, *Journal of Experimental Animal Science*, *Pedobiologia*, i dr.

Knjižnica Zavoda za animalnu fiziologiju, Rooseveltov trg 6, djeluje od 1963. godine. Fond knjižnice prilagođen je nastavnoj i znanstvenoj aktivnosti zavodskih djelatnika, a to je ponajprije fiziologija, imunologija i transplantacijska imunologija, radiobiologija, ali i ekološka problematika (upotreba pesticida). U knjižnici je organiziran i kvalitetan čitaonički prostor. Među najvažnijim časopisima koje prima knjižnica su: *Bone Marrow Transplantation*, *Pesticide Science*, i dr.

U sklopu najmlađeg zavoda u okviru Biološkog odsjeka – **Zavoda za molekularnu biologiju**, nastalo 1989. godine, formirana je knjižnica s čitaoničkim prostorom. Knjižnični fond usmjeren je na literaturu vezanu uz kromosomska i molekularna (citogenetska) istraživanja, istraživanja proteina i enzima te mehanizma karcinogeneze. Adresa knjižnice je također Rooseveltov

trg 6, a važniji časopisi koje prima knjižnica su: *Plant Cell Reports*, *Plant Molecular Biology*, *Science*, *Nature*, i dr

Središnja biološka knjižnica je članica projekta Ministarstva znanosti i tehnologije *Sustav znanstvenih informacija RH – podsustav Prirodoslovlje*, čiji je cilj približiti knjižnice korisnicima putem računala, osiguravajući im brz i jednostavan pristup informacijama. Stoga se dio fonda knjižnice može pretražiti putem centralnog kataloga Podsustava.



Slika 2 – Primjer pretraživanja fonda SBK putem centralnog kataloga podsustava Prirodoslovlje

Ostale informacije o knjižnici i njenim uslugama, kao i korisne linkove iz područja biologije (elektronički časopisi, izdavači, baze podataka), mogu se naći na web stranici: <http://hirc.botanic.hr/sbk/sbk-home.html>.

Adresa Središnje biološke knjižnice je Marulićev trg 20/II, a radno vrijeme od 8–15 sati.